

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра публічного управління та землеустрою

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТА АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА
(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Мордвінов Олександр Григорович
Контактний тел.	+38(066)287-69-20
E-mail:	mordvinov1202@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=3225
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій, а. 319, головний корпус КПУ. <i>Консультації on-line:</i> за допомогою e-mail, viber, шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message/index.php

АНОТАЦІЯ

Питання організації ефективної системи управління ресурсами та антикризового управління завжди було ключовим і актуальним у процесах розвитку будь-якої країни, в тому числі й України, яка в період демократизації суспільних процесів перебуває на шляху розбудови державності, розвитку політичної системи, оновлення механізмів публічного управління в усіх сферах суспільного життя.

Розвиток демократичної державності та громадянського суспільства має такі ознаки: політична система визначає цілі та інтереси громадян; органи публічної влади надають їм юридичної сили та впроваджують у життя; влада обмежується правом, право забезпечується владою; чітко регламентуються функції та компетентність органів публічної влади; влада відкрита для людей, її рішення зрозумілі і підтримуються народом.

Щонайпершою умовою ефективності публічного управління є сильна та дієздатна влада. Із дієздатною владою громадяни України пов'язують сподівання на захист державності і безпеку кордонів, економічний розвиток і соціальну справедливість, захист

прав і свобод, оновлення високої культури та духовності.

Для забезпечення цих сподівань Україні потрібна сучасна система публічного управління та високий професіоналізм державної служби, які потребують суттєвих змін.

Наразі питання реформування публічного управління, впровадження конституційної, адміністративної реформ і реформи місцевого самоврядування стали найактуальнішими і широко обговорюються не тільки в інститутах публічної влади, а й громадянами України. Реформування системи стримувань і противаг між ланками влади повинно задовольнити інтереси держави і суспільства, консолідувати зусилля інститутів публічної влади для досягнення спільних інтересів і спільної мети.

За таких умов засвоєння засад управління ресурсами та антикризового управління набуває актуального значення і є важливою складовою освіти населення України. Вивчення дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» дасть змогу підвищити громадянську свідомість і політичну активність українського суспільства.

Дисципліна «Управління ресурсами та антикризове управління» вивчає механізми управління ресурсами та антикризового управління, які базуються на єдиних, конституційно та законодавчо закріплених принципах, що здійснюються з метою цілеспрямованого, організаційного впливу на державні органи, місцеве самоврядування, підприємства, установи, суспільство в цілому, для забезпечення реалізації цілей і завдань, а також виконання функцій публічного управління.

Програмний матеріал ґрунтується на знаннях щодо політики держави, основних функцій держави, а також нормативно-правової бази, що сформувалися шляхом вивчення політології, права, економіки та менеджменту.

Дисципліна «Управління ресурсами та антикризове управління» є дисципліною професійної підготовки магістрів у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування (освітньо-професійна програма «Державна служба»), у галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма – «Менеджмент органів державного управління та місцевого самоврядування»).

Задекларованими формальними видами навчальних занять є лекції, практичні заняття та консультації з використанням елементів інноваційних освітніх технологій (інтерактивних, бінарних, проблемних тощо).

Практичні заняття передбачають активізацію пізнавальної діяльності здобувачів сучасними методами викладання, зокрема набуття гнучкого мислення, відкритості до застосування фахових знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи.

Самостійна робота здобувачів полягає в автономному засвоєнні навчального матеріалу у зручний час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без обов'язкової участі викладача, а також у підготовці до практичних занять. Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань і відбуваються за згодою з викладачем в асинхронній або синхронній формі.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на семінарських заняттях у формі усних відповідей та самостійних робіт, перевірки виконання індивідуальних завдань. Для визначення результатів модульного та підсумкового контролю використовується система накопичення балів, яка стимулює систематичну роботу студента протягом семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення семестру здійснюється за результатами екзамена.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 120 год., у т. ч. 40 годин аудиторних занять і 80 годин самостійної

роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 4.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	40	24	-	16	80

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2023/2024	1	2	професійна	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» є формування у магістрів теоретичних уявлень про систему управління ресурсами, методи державного антикризового управління.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» є:

- засвоєння теоретичних знань про організаційно-функціональну структуру та механізми управління ресурсами;
- вивчення законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють природно-ресурсні та трудові відносини, фінансово-економічну діяльність;
- аналіз практики управління окремими видами ресурсів в Україні та зарубіжних країнах;
- засвоєння теоретичних знань про антикризове управління;
- вивчення практики державного антикризового управління..

У результаті вивчення дисципліни аспіранти повинні:

знати:

- теоретичні та організаційні аспекти управління ресурсами;
- законодавчі та нормативно-правові засади управління окремими видами ресурсів в Україні;
- функціональні повноваження і компетенцію органів державного управління та місцевого самоврядування у сфері управління ресурсами;
- типологію криз;
- фази циклу суспільного відтворення і їх прояв;
- роль держави в антикризовому управлінні;
- види державного регулювання кризових ситуацій;

вміти:

- працювати із законодавчими та нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, знаходити в них правові норми, необхідні для вирішення певних питань управління ресурсами;
- складати аналітичні довідки та інші документи, в яких узагальнюється практика застосування законодавства та хід реалізації державної ресурсної політики на місцевому та регіональному рівнях;
- визначати доцільність будь-якого антикризового рішення;
- формувати набір антикризових заходів залежно від фази економічного циклу.

ЗАПЛАНОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів в галузі знань 28-Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281-Публічне управління та адміністрування, вивчення дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 3. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетенції

СК 2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК 3. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК 7. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання

РН 5. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН 6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

РН 14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів у галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма – «Менеджмент органів державного управління та місцевого самоврядування») вивчення дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Загальні компетентності

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами, як ефективним управлінським інструментом.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК11. Здатність аналізувати результати діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування, визначати необхідні організаційні зміни та управляти їх впровадженням.

Програмні результати навчання

РН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

РН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Прак т (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління ресурсами			
Тема 1. Загальна характеристика системи управління ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 2. Суб'єкти управління ресурсами	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 3. Механізми державного управління ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Змістовий модуль 2. Державне управління окремими видами ресурсів в Україні			
Тема 4. Методи та механізми управління природними ресурсами	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 5. Управління державними фінансами	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 6. Управління трудовими ресурсами	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури. Виконання індивідуального завдання.
Змістовий модуль 3. Теоретичні засади антикризового управління			
Тема 7. Кризові явища як об'єкт управління	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 8. Сутність і закономірності економічних криз	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Прак т (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Тема 9. Державне регулювання економіки в умовах кризи	2	2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Змістовий модуль 4. Практика та наслідки антикризового управління			
Тема 10. Зарубіжний досвід антикризового управління	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 11. Роль структурної та інвестиційно-інноваційної політики держави в подоланні криз	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Тема 12. Антикризове управління в Україні	2	1	Підготовка до семінарських занять, опрацювання матеріалу лекцій та навчальної літератури.
Всього:	24	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Управління ресурсами та антикризове управління» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на семінарських заняттях, перевірки виконання практичних робіт, індивідуальних домашніх завдань. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння аспірантом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, уміння самостійно опрацювати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий контроль – здійснюється у формі екзамену відповідно до графіка освітнього процесу.

Для оцінювання аспірантів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, домашніх завдань до практичних занять, аудиторних самостійних робіт, індивідуальних домашніх завдань.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань					Екзамен	Сума
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2	Контрольний модуль 3	Контрольний модуль 4	Індивідуальне завдання	20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	20		
15	15	15	15			

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Екзамен/Залік
90-100	A	Здобувач виявляє творчі здібності, вмє самостійно здобувати знання та продукувати нові ідеї. Без допомоги науково-педагогічних працівників знаходить і аналізує необхідну інформацію, вмє її використовувати для вирішення практичних завдань, в тому числі й у нестандартних ситуаціях, переконливо та авторитетно аргументує думки, демонструє необхідні ціннісні установки, способи мислення та здібності	Відмінно/ зараховано
82-89	B	Здобувач вільно володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність виконувати складні завдання в межах предметної галузі дисципліни з несуттєвими помилками, рефлексивно виправляючи їх. Виявляє помірну ініціативність та інноваційність, достатній ступінь самостійності під час обговорення та критичного аналізу навчального контенту, має сформовані ціннісні установки на його використання в подальшому у професійній діяльності та науковому дослідженні.	Добре/ зараховано
75-81	C	Здобувач добре володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою науково-педагогічних працівників, загалом самостійно застосовує теоретичний контент на практиці, контролює власну діяльність, виправляє помилки, з-поміж яких є суттєві. Здобувач добирає аргументи для підтвердження власних гіпотетичних думок, але робить це не завжди переконливо та авторитетно, що свідчить про відсутність особистої впевненості в їх істинності або проблемах в ціннісно-мотиваційній сфері	
67-74	D	Здобувач здатен відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний контент, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих. Здобувач рідко демонструє наявність власного бачення з питань, що відносяться до предметної області дисципліни, не виявляє авторитетності й інноваційності під час обговорення, має невисокий ступінь самостійності в прогнозах на способи вирішення типових завдань професійної діяльності. Взагалі здобувач характеризується неостаточним усвідомленням сенсу навчального матеріалу для себе як педагога, а також для його майбутніх потенційних клієнтів, врахування потреб яких забезпечується даною дисципліною.	Задовільно/ зараховано
60-66	E	Здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, але значну частину його відтворює репродуктивно, без застосування переважальної кількості власних ідей та експертних думок. Демонструє відсутність стійкої авторитетної інноваційної позиції, а висунуті аргументи не завжди є самостійними. Здобувач не завжди здатен вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери дисципліни з колегами або науковою спільнотою, має нечіткі ціннісні орієнтації, низький	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Екзамен/Залік
		інтерес до використання отриманих знань під час подальшої професійно-педагогічної та наукової діяльності.	
35-59	FX	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, демонструє низку авторитетності, відсутність інтересу до дисципліни та можливості використання її предметного змісту в своїй професійно-педагогічній та науково-педагогічній діяльності.	Незадовільно/ не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Здобувач володіє матеріалом дисципліни лише на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, демонструє відсутність зацікавленості у її вивченні або не усвідомлює її соціального та професійного значення	Незадовільно/ не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Земельний кодекс України. Київ: Паливода А.В., 2009. 104с.
2. Лісовий кодекс України. Кодекс України про надра. Водний кодекс України. Повітряний кодекс України. Харків: ТОВ «Одісей», 2008. 216с.
3. Кодекс законів про працю України. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laves/show/322-08>.
4. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/cdi-bin/laves/main.cdi?nred=2755-17>.
5. Василик О.Д. Бюджетна система України: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 544с.
6. Василик О.Д. Даржавні фінанси України: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 608с.
7. Горлачук В.В., В'юн В.Г., Сохнич А.Я. Управління земельними ресурсами: навч. пос. Миколаїв, 2002. 316с.
8. Екологічний менеджмент: навч. пос./за ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк. Київ: Знання, 2006. 366с.
9. Качан Є.П., Шушпанов Д.Г. Управління трудовими ресурсами: навч. пос. Київ: Видавничий Дім «Юридична книга», 2005. 358с.
10. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами: навч. пос. Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2006. 462с.
11. Антикризова політика в світі та Україні: порівняльна оцінка заходів та економічних ефектів: Аналітична доповідь. Київ: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2009. 41с.
12. Теория и практика антикризисного управления: ученик /Под ред. С.Г. Беляева и В.И. Кошкина. Москва: Закон и право, 1996. 469с.
13. Антикризисное управление: ученик /Под общ. ред. проф. З.М. Короткова. Москва: Инфра -М, 2009. 620с.
14. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: підручник. Київ: КНТЕУ,

2005. 824с.

15. Колінець Л. Антикризове регулювання економіки в умовах світових економічних криз: орієнтація на реалізацію стратегії економічного розвитку/ Л.Колінець //Економічний аналіз. 2010. №5. С.276-279.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Законодавство України. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. <http://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua/ua>
4. Національне агентство України з питань державної служби. <http://nads.gov.ua/>
5. Інститут законодавства Верховної Ради України. <http://instzak.rada.gov.ua>
6. Національна академія державного управління при Президентові України. <http://www.academy.gov.ua>
7. Національний інститут стратегічних досліджень. <http://www.niss.gov.ua>
8. Центр політико-правових реформ. <http://www.pravo.org.ua/>
9. Велика наукова бібліотека. <http://sci-lib.com/>
10. Міжнародна цифрова електронна бібліотека (IDEAL). <http://www.sciencedirect.com/science/journals/>
11. Національні бібліотеки світу. <http://www.publiclibraries.com/world.htm>
12. Цифрова бібліотека наукової літератури. <http://citeseer.ist.psu.edu/>